

Polisi Iechyd, Diogelwch a Lles Corfforaethol 2022

Cynnwys

Datganiad Polisi.....	3
Geirfa.....	4
Trefniadaeth	5
Diagram Trefniadaeth yn ymwneud ag Iechyd, Diogelwch a Lles	5
Rolau a Chyfrifoldebau	6
Prif Weithredwr	6
Cyfarwyddwyr	6
Cynghorwyr Sir	7
Penaethiaid Gwasanaeth.....	7
Rheolwyr a Goruchwylwyr	7-8
Penaethiaid Ysgolion	8
Gweithwyr.....	8
Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol	9
Iechyd Galwedigaethol	9
Ymgynghorwyr Iechyd a Diogelwch y Gwasanaethau	10
Cynrychiolwyr Iechyd a Diogelwch yr Undebau.....	10
Trefniadau.....	10-11
Polisi a Chynllunio.....	11-13
Trefniadau Sefydliadol	13-17
Mesur ac Adolygu	18-20
Adolygu'r Polisi	20

Datganiad Polisi

Mae Cyngor Sir Ddinbych yn cydnabod ei ddyletswyddau moesol a chyfreithiol mewn perthynas ag Iechyd, Diogelwch a Lles. Bydd y cyngor yn sicrhau iechyd, diogelwch a lles ei weithwyr pan fyddant yn y gwaith, i'r graddau bod hynny'n bosibl yn ymarferol. Bydd hefyd yn sicrhau diogelwch a lles pobl eraill a allai gael eu heffeithio gan ei weithredoedd a'i weithgareddau, i'r graddau bod hynny'n bosibl yn ymarferol.

Fel cyflogwr cyfrifol, ein nod yw cydymffurfio â gofynion Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974, is-reoliadau'r Ddeddf ac unrhyw godau ymarfer a gymeradwywyd. At hyn, ein nod yw cyflawni ein dyletswydd gofal o dan gyfraith gwlad.

Byddwn yn gweithredu fel a ganlyn:-

- Asesu a rheoli'n ddigonol y risgiau sy'n codi o ganlyniad i'n gweithgareddau.
- Gweithredu systemau diogel addas.
- Ymgynghori â'n gweithwyr ar faterion sy'n effeithio ar eu Hiechyd, Diogelwch a Lles.
- Darparu gwybodaeth, cyfarwyddyd, hyfforddiant a goruchwyliaeth addas ar gyfer ein gweithwyr.
- Darparu a chynnal peiriannau ac offer diogel
- Cynnal amodau gwaith diogel ac iach i'r graddau bod hynny'n bosibl yn ymarferol.
- Ymdrechu i atal damweiniau ac achosion o salwch yn gysylltiedig â gwaith.
- Sicrhau bod sylweddau peryglus yn cael eu trin, eu defnyddio a'u storio yn ddiogel.
- Sicrhau bod pob gweithiwr yn gymwysedig ac yn gallu gwneud ei waith.
- Cofnodi damweiniau a digwyddiadau a rhoi gwybod amdanynt i'r awdurdod gorfodi yn unol â gofynion deddfwriaethol.
- Monitro ac adolygu unrhyw systemau rydym yn eu rhoi yn eu lle at ddibenion rheoli Iechyd, Diogelwch a Lles.
- Gweithredu os bydd unrhyw fethiant i gydymffurfio â'n safonau a gytunwyd.

Er mwyn sicrhau bod y polisi hwn yn cael ei weithredu'n llwyddiannus, byddwn yn rhoi arweiniad ac ymrwymiad cadarn o haen uchaf y sefydliad ac ar hyd y gadwyn reoli. Rydym yn disgwyl yr un ymrwymiad gan ein holl weithwyr, ni waeth beth yw eu gwaith.

Byddwn yn dweud wrth ein holl weithwyr beth yw'r safonau disgwyledig a byddwn yn rhoi system rheoli diogelwch ar waith i'w cefnogi.

Byddwn yn ymdrechu'n barhaus i wella ein diwylliant diogelwch.

Bydd y polisi hwn yn cael ei adolygu yn rheolaidd.

Graham Boase

Prif Weithredwr

Cyngor Sir Ddinbych

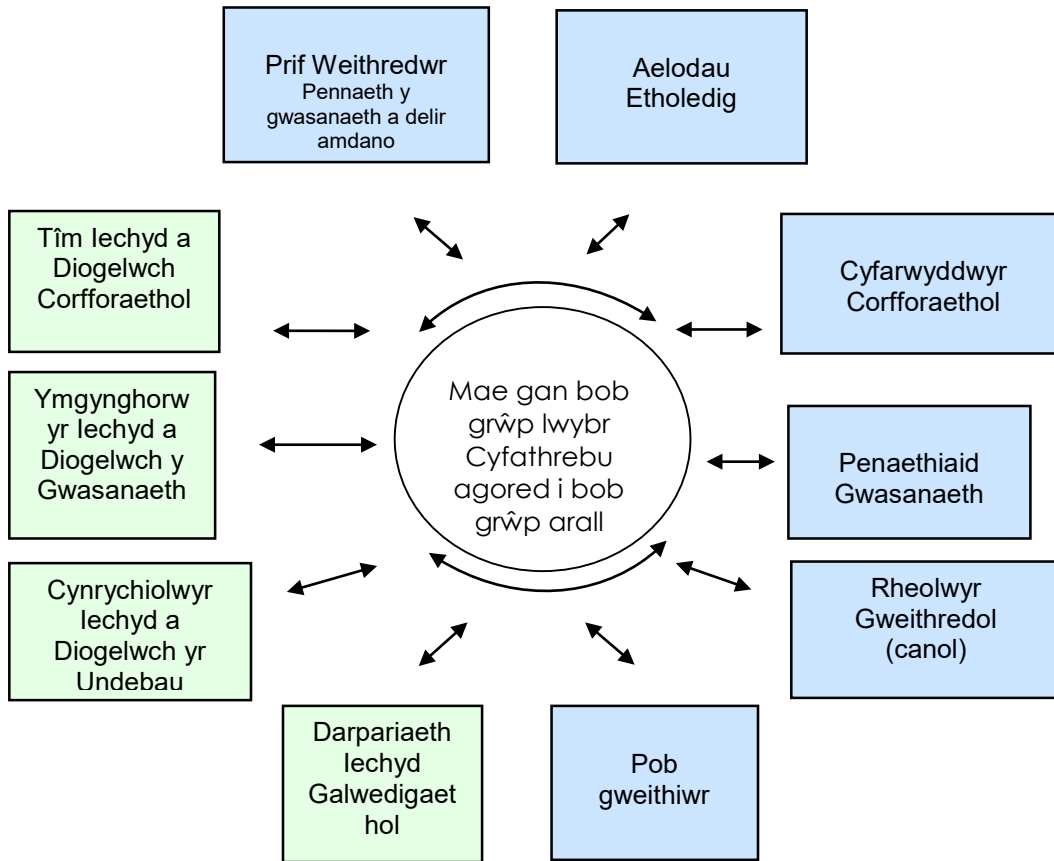
Medi 2022

Geirfa

PSG	Prif Swyddog Gweithredol
IaDC	Iechyd a Diogelwch Corfforaethol
CSDd	Cyngor Sir Ddinbych
IaD	Iechyd a Diogelwch
HSE	Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch / <i>Health and Safety Executive</i>
IDaLI	Iechyd, Diogelwch a Lles
Linc	Mewnrwyd CSDd
RIDDOR	Rheoliadau Rhoi Gwybod am Anafiadau, Clefydau neu Ddigwyddiadau Peryglus / <i>Reporting of Injuries Diseases and Dangerous Occurrences Regulations</i>
SSOW	Systemau Gwaith Diogel / <i>Safe Systems of Work</i>

Trefniadaeth

Diagram Trefniadaeth yn ymwneud ag Iechyd, Diogelwch a Lles

Allwedd

Llwybrau cyfathrebu	↔
Rheolaeth	■ (Blue)
Cyngor Iechyd, Diogelwch a Lles	■ (Green)

Rolau a Chyfrifoldebau

Mae dyletswyddau a chyfrifoldebau penodol yn ymwneud ag Iechyd, Diogelwch a Lles ynghlwm â'r rolau canlynol yng Nghyngor Sir Ddinbych (CSDd).

2.1 Prif Weithredwr

Y Prif Weithredwr, fel yr Uwch Swyddog, sy'n gyfrifol am Iechyd, Diogelwch a Lles yn y sefydliad yn gyffredinol. Bydd y Prif Weithredwr yn gweithredu fel a ganlyn : -

- Ceisio sicrhau bod y sefydliad yn cydymffurfio â gofynion deddfwriaeth Iechyd a Diogelwch ac yn cyflawni ei ddyletswydd gofal o dan gyfraith gwlad.
- Rhoi arweiniad ac ymrwymiad cadarn i hybu gwelliannau parhaus yn niwylliant diogelwch y sefydliad
- Rhoi strwythur rheoli uwch yn ei le sy'n dynodi unigolion â chyfrifoldebau Iechyd, Diogelwch a Lles penodol.
- Sicrhau bod adnoddau digonol yn cael eu darparu mewn perthynas ag Iechyd, Diogelwch a Lles
- Sicrhau bod prosesau cyfathrebu priodol yn ymwneud ag Iechyd, Diogelwch a Lles rhwng y cyflogwr a'r gweithwyr yn eu lle a'u bod yn effeithiol

2.2 Cyfarwyddwyr Corfforaethol

Mae Cyfarwyddwyr Corfforaethol yn atebol i'r Prif Weithredwr. Byddant yn gweithredu fel a ganlyn : -

- Rhoi arweiniad ac ymrwymiad cadarn i hybu gwelliannau parhaus yn niwylliant diogelwch y sefydliad
- Cefnogi'r gwaith o gyflenwi a chynnal trefniadau rheoli diogelwch y sefydliad.
- Sicrhau bod adnoddau digonol yn cael eu dyrannu i reolaeth Iechyd, Diogelwch a Lles.
- Bydd y Cyfarwyddwr Corfforaethol a ddynodwyd yn swyddog arweiniol Iechyd, Diogelwch a Lles yn rhoi cefnogaeth i'w is-swyddogion sydd â rolau Iechyd, Diogelwch a Lles penodol ac yn gweithredu fel canolbwynt lefel uwch ar gyfer materion Iechyd, Diogelwch a Lles

2.3 Cynghorwyr Sir

- Cynghorwyr Sir yw arf gwleidyddol yr Awdurdod Lleol, mae ganddynt gyfrifoldeb ar y cyd i gynnig arweiniad a chyfeiriad, sy'n golygu bod gan yr holl aelodau etholedig gyfrifoldeb dros sicrhau iechyd a diogelwch o fewn yr awdurdod.
- Mae'r aelod arweiniol a enwebwyd i fod yn gyfrifol dros Iechyd a Diogelwch yn gweithredu fel 'pencampwr' ac yn arwain yn y maes hwn.
- Mae'r aelod arweiniol yn gweithredu fel pwynt cyswllt ar gyfer rhannu gwybodaeth rhwng swyddogion a chynghorwyr sir

2.4 Penaethiaid Gwasanaeth

Mae Penaethiaid Gwasanaeth yn atebol i'r Cyfarwyddwyr Corfforaethol. Byddant yn gweithredu fel a ganlyn : -

- Rhoi arweiniad ac ymrwymiad cadarn i hybu gwelliannau parhaus yn niwylliant diogelwch eu gwasanaeth
- Cefnogi'r gwaith o gyflenwi a chynnal trefniadau rheoli diogelwch eu gwasanaeth.
- Sicrhau bod cyfrifoldebau Iechyd, Diogelwch a Lles yr holl weithwyr yn cael eu cyfathrebu'n glir
- Sicrhau bod cyfarfodydd pwyllgor Grŵp Iechyd a Diogelwch y Gwasanaeth yn cael eu cynnal er mwyn rhannu gwybodaeth sy'n bwydo i'r cyfarfodydd Iechyd a Diogelwch Corfforaethol
- Monitro ac adolygu effeithlonrwydd unrhyw brosesau sy'n cael eu rhoi yn eu lle

2.5 Rheolwyr a Goruchwylwyr

Mae'r holl Reolwyr a Goruchwylwyr yn atebol, drwy eu rheolwr llinell, i'w Penaethiaid Gwasanaeth am sicrhau bod y trefniadau sydd yn eu lle ar gyfer Iechyd, Diogelwch a Lles yn cael eu dehongli'n gywir a'u gweithredu'n gadarn. Byddant yn gweithredu fel a ganlyn : -

- Rhoi arweiniad ac ymrwymiad cadarn i Iechyd, Diogelwch a Lles eu gweithwyr drwy nodi'r peryglon sy'n gysylltiedig yn eu gweithrediadau a'u gweithle. Asesu, gwerthuso a chofnodi'r risgiau a lliniaru'r risgiau hynny drwy weithdrefnau adrannol addas a dulliau gweithio diogel.
- Darparu gwybodaeth, hyfforddiant a goruchwyliaeth addas a digonol i weithwyr ynghylch peryglon, risgiau a mesurau rheoli a ddefnyddir yn y gweithle.

- Sicrhau cyfathrebu effeithiol rhwng y cyflogwr a'r gweithwyr
- Annog amgylchedd o gydweithio rhwng y cyflogwr a'r gweithwyr
- Sicrhau bod yr holl ddamweiniau a digwyddiadau yn cael eu hadrodd a'u cofnodi cyn gynted ag y bo'n bosibl yn ymarferol
- Ymchwilio i bob anaf a digwyddiad a sicrhau bod camau adferol yn cael eu rhoi ar waith lle bo'r angen.
- Monitro cydymffurfiaeth ag unrhyw brosesau sy'n cael eu rhoi yn eu lle, ac adolygu eu heffeithiolrwydd
- Gweithredu os daw unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio â safonau i'r amlwg

2.6 Penaethiaid Ysgolion

Mae ein hysgolion yn cael eu rheoli gan Benaethiaid sy'n gweithio'n agos gyda Llywodraethwyr ysgolion. Mae Penaethiaid a Llywodraethwyr yn gyfrifol ar y cyd am Iechyd, Diogelwch a Lles eu lleoedd gwaith. Mae Penaethiaid a Llywodraethwyr yn derbyn cymorth gan Gyngor Sir Ddinbych ac maent yn derbyn cymorth Iechyd, Diogelwch a Lles gan y tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol. Bydd Penaethiaid yn gweithredu fel a ganlyn : -

- Rheoli pob agwedd ar reolaeth Iechyd, Diogelwch a Lles eu hysgol yn unol â'r disgrifiad o gyfrifoldebau "Penaethiaid Gwasanaeth" a "Rheolwyr a Goruchwylwyr"

2.7 Gweithwyr

Mae gweithwyr yn atebol i'w Rheolwr Llinell a byddant yn cydymffurfio â'n systemau gwaith a chyfarwyddiadau a roddir er budd Iechyd, Diogelwch a Lles. Mae ein gweithwyr yn cael eu grymuso i weithredu er mwyn lleihau risgiau Iechyd, Diogelwch a Lles. Byddant yn gweithredu fel a ganlyn : -

- Disgwylir iddynt ofalu amdanynt eu hunain a phobl eraill a allai gael eu heffeithio gan eu gweithredoedd neu anweithredoedd, o fewn rheswm.
- Cydweithio gyda'u cyflogwr mewn perthynas â bodloni eu dyletswyddau statudol a chyflawni eu dyletswydd gofal o dan gyfraith gwlad
- Rhoi gwybod i'w rheolwr llinell am bob anaf, digwyddiad a digwyddiad peryglus.

2.8 Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol

Bydd y Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn darparu cyngor ac arweiniad i'r Prif Weithredwr, Cyngorwyr Sir, Penaeithiaid Gwasanaeth, Rheolwyr, Goruchwylwyr a Gweithwyr fel sy'n briodol. Byddant yn gweithredu fel a ganlyn : -

- Darparu canolbwynt ar gyfer canllawiau, cyngor a chymorth ym maes Iechyd, Diogelwch a Lles i holl weithwyr Cyngor Sir Ddinbych
- Datblygu ac adolygu polisi Iechyd a Diogelwch a chanllawiau Iechyd, Diogelwch a Lles priodol.
- Datblygu a chyflenwi rhaglen hyfforddiant Iechyd, Diogelwch a Lles.
- Sicrhau bod trefniadau effeithiol yn eu lle ar gyfer adrodd am ddamweiniau /digwyddiadau ac ymchwilio iddynt ynghyd â threfniadau adrodd i'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE) yn unol â Rheoliadau Adrodd am Anafiadau, Clefydau neu Ddigwyddiadau Peryglus (RIDDOR).

2.9 Iechyd Galwedigaethol

Darperir cymorth Iechyd Galwedigaethol gan Ddarparwr Cymorth Cyflogwyr ac Ymgynghorydd Iechyd Galwedigaethol a Phresenoldeb CSDd. Ei rôl yw darparu arweiniad a chymorth ar Iechyd Galwedigaethol a Lles. Pan ofynnir iddo, bydd yn : -

- Rhoi cyngor i reolwyr a gweithwyr ar faterion Iechyd yn ymwneud â'r gwaith ac yn ymchwilio i bryderon Iechyd ar ôl iddynt gael eu hatgyfeirio
- Cydweithio gyda rheolwyr i gynghori ynghylch addasiadau rhesymol ac ymarferol ar gyfer gweithwyr â chyflyrau meddygol
- Cynnal goruchwyliaeth Iechyd lle bo'n gymwys yn unol â gofynion asesu risg rheolaethol
- Trefnu cwrs fel sy'n briodol
- Darparu gwybodaeth addysgol ar faterion Iechyd a lles e.e. alcohol, ysmegu, deiet, ac ati.

2.10 Ymgynghorwyr Iechyd a Diogelwch y Gwasanaethau

Mae Ymgynghorwyr Iechyd a Diogelwch y Gwasanaethau yn darparu cyngor cymhwysedig i reolwyr a gweithwyr o fewn eu meysydd cymhwysedd a Gwasanaeth penodol. Byddant yn gweithredu fel a ganlyn :-

- Rhoi cyngor gweithredol ar Iechyd, Diogelwch a Lles yn eu maes harbenigol.
- Sicrhau bod systemau effeithiol yn eu lle ar gyfer Iechyd, Diogelwch a Lles yn eu meysydd gwasanaeth.
- Gweithio a chyfathrebu gyda'r tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol lle bo'n briodol

2.11 Cynrychiolwyr Diogelwch yr Undebau

Mae Cynrychiolwyr Diogelwch yn cynrychioli gweithwyr ar faterion yn ymwneud ag Iechyd, Diogelwch a Lles yn y gwaith. Byddant yn gweithredu fel a ganlyn :-

- Rhoi cymorth i weithwyr ar faterion yn ymwneud ag Iechyd, Diogelwch a Lles fel sy'n briodol
- Ymgynghori a chydweithio gyda rheolwyr ac Ymgynghorwyr Iechyd a Diogelwch i hyrwyddo a datblygu mesurau i sicrhau Iechyd, Diogelwch a Lles eu cydweithwyr.
- Mynychu pwyllgorau a chyfarfodydd Iechyd, Diogelwch a Lles pan ofynnir iddynt wneud hynny

Trefniadau

Mae adran drefniadau'r polisi yn disgrifio'r hyn rydym yn ei wneud i gyflawni ein hamcanion Iechyd, Diogelwch a Lles. Mae gennym System Rheoli Diogelwch yn ei lle er mwyn rheoli pob agwedd ar ddiogelwch yn y sefydliad. Mae'r System Rheoli Diogelwch yn cynnig proses systematig, benodol a chynhwysfawr sy'n rhan annatod o'n sefydliad. Mae'r System Rheoli Diogelwch yn cynnwys yr elfennau canlynol :-

- Y Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol ei hun
- Gweithwyr uwch â chyfrifoldeb dynodedig dros Iechyd, Diogelwch a Lles (aelod etholedig arweiniol y cyngor, Cyfarwyddwr a Phennaeth Gwasanaeth enwebedig)
- Tîm Iechyd a Diogelwch ymgynghorol proffesiynol
- Ymgynghorwyr gwasanaeth a chynrychiolwyr diogelwch yr undebau
- Proses ar-lein \ Linc ar gyfer adrodd am ddamweiniau \ digwyddiadau ac ymchwilio iddynt

- Cofrestr amddiffyn staff ar-lein \ Linc
- Cofrestr risg gorfforaethol
- Dogfennau arweiniol ar-lein \ Linc yn darparu cymorth i gynnal asesiadau risg a systemau gweithio diogel
- Cynllun gweithredu a chynllun hyfforddiant Iechyd a Diogelwch Corfforaethol
- Proses reoli ar gyfer comisiynu a monitro contractwyr

3.1 Polisi a Chynllunio

Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol

Lluniwyd y Polisi Corfforaethol mewn perthynas ag Iechyd, Diogelwch a Lles.

Mae'r Polisi Iechyd, Diogelwch a Lles Corfforaethol yn datgan mai nod Cyngor Sir Ddinbych yw cydymffurfio â gofynion Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974 a'i his-ddeddfau, felly nid oes angen datganiadau polisi ychwanegol ar gyfer darnau o ddeddfwriaeth unigol. Yn hytrach, mae'r pwyslais ar ddarparu gwybodaeth ac arweiniad ar sut i gadw pobl yn ddiogel ac iach yn y gwaith, cydymffurfio â deddfwriaeth Iechyd a Diogelwch a chyflawni ein dyletswydd gofal o dan gyfraith gwlad.

Cofrestr Risg Gorfforaethol

Mae Cofrestr Risg Gorfforaethol yn ei lle sy'n cynnwys manylion am risgiau busnes a rheoleiddiol allai effeithio ar bob Gwasanaeth yn y sefydliad. Mae'r gofrestr yn seiliedig ar wybodaeth a gesglir gan yr holl risgiau busnes a chynlluniau busnes ar lefel Gwasanaeth ac mae'n cael ei chynnal gan y Tîm Gwella a Moderneiddio Busnes.

Cynllun Rheoli Iechyd a Diogelwch Corfforaethol

Mae'r amcanion a nodir yn y Cynllun Rheoli Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn cyd-fynd ag anghenion y sefydliad. Mae'r cynllun yn cael ei ddatblygu gan ddefnyddio gwybodaeth a gesglir gan y gwasanaethau ac mae'n defnyddio amcanion a dangosyddion perfformiad allweddol sy'n gyraeddadwy, amserol, mesuradwy, penodol, uchelgeisiol, a synhwyrol (CAMPUS).

Cynllunio rhag Argyfwng a Gwydnwch Corfforaethol

Mae trefniadau corfforaethol ar gyfer cynllunio rhag argyfwng a pharatoi am argyfyngau sifil posibl a digwyddiadau mawr yn cael eu hwyluso gan yr Uned Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol ar y Cyd.

Cyd-bwyllgor Ymgynghori ar Iechyd a Diogelwch a Chysylltiadau Gweithwyr.

Mae'r pwyllgor hwn yn cynnwys cynrychiolwyr o blith yr Uwch Reolwyr, Aelodau etholedig, Cynrychiolwyr Iechyd a Diogelwch Corfforaethol a Chynrychiolwyr y Gweithwyr. Mae'r pwyllgor yn cyfarfod sawl gwaith y flwyddyn i drafod materion yn ymwneud ag iechyd a diogelwch a pherfformiad ar draws yr Awdurdod. Cytunwyd ar gylch gorchwyl y pwyllgor. Bydd y pwyllgor yn ystyried materion corfforaethol, yn archwilio cofnodion pwyllgorau Iechyd a Diogelwch y Grwpiau Gwasanaeth, ac yn adolygu camau gweithredu a nodwyd. Bydd aelodau'r pwyllgor yn craffu ar unrhyw gamau gweithredu nad ydynt wedi'u cyflawni ac ar adroddiadau statws y rheolwyr sy'n gyfrifol am y camau gweithredu hynny.

Pwyllgor Iechyd a Diogelwch y Grwpiau Gwasanaeth

Mae'n ofynnol i bob Gwasanaeth unigol fonitro ac adolygu ei berfformiad Iechyd a Diogelwch yn rheolaidd. Er hwylustod, mae'r Gwasanaethau wedi'u cyfuno yn Grwpiau Gwasanaeth â diddordebau a phroffiliau risg tebyg. Mae tri Grŵp Gwasanaeth ar hyn o bryd, ac mae gan bob un Swyddog Iechyd a Diogelwch ar y cyd yn cynnwys cynrychiolwyr o blith yr Uwch Reolwyr, Cynrychiolwyr y Gweithwyr ac o leiaf un Ymgynghorydd Iechyd a Diogelwch Corfforaethol, lle bo'n bosibl.

Bydd pob Pwyllgor Grŵp Gwasanaeth yn cyfarfod sawl gwaith y flwyddyn i drafod perfformiad Iechyd a diogelwch ar draws y Gwasanaethau ac Adrannau o dan eu rheolaeth. Bydd cofnodion y cyfarfodydd yn cael eu cofnodi at sylw'r Pwyllgor Corfforaethol.

Cyfarfodydd Iechyd a Diogelwch Adrannol

Lle bydd Pennaeth Gwasanaeth a Rheolwyr yn nodi'r angen i gynnal cyfarfodydd Iechyd a Diogelwch Adrannol, bydd y cyfarfodydd hynny yn cael eu rheoli o fewn strwythur Fframwaith Iechyd a Diogelwch y Gwasanaeth lleol. Bydd cofnodion y cyfarfodydd yn cael eu cofnodi at sylw Pwyllgor y Grŵp Gwasanaeth a'u cyfathrebu i'r gweithwyr.

Rheoli Iechyd a Diogelwch Cyfleusterau Unigol

Lle bydd cyfleuster yn gweithredu'n annibynnol o dan reolaeth leol (e.e. ysgol, ffatri neu gartref gofal), bydd trefniadau lleol yn eu lle. Byddai cyfeiriad at ddatganiad polisi'r Prif Weithredwr fel amcan cyffredin ynghyd â threfniadaeth reoli a threfniadau lleol wedi'u rhestru ar ffurf addas yn lleol.

3.2 Trefniadau Sefydliadol

Dogfennau Canllawiau Iechyd a Diogelwch Corfforaethol

Mae dogfennau canllawiau Iechyd, Diogelwch a Lles Corfforaethol yn cael eu llunio gan y Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol i amlygu gofynion deddfwriaeth Iechyd a diogelwch allweddol e.e. asesu risg, rheoli sylweddau peryglus, gyrru yn y gwaith a threfniadau ar gyfer gweithio ar eich pen eich hun. Mae'r dogfennau hyn ar gael yn ddwyieithog ar dudalen gwe Iechyd a Diogelwch Linc. Mae'r dogfennau Canllawiau Corfforaethol yn berthnasol i bob gwasanaeth a phob gweithiwr.

Ffurflenni a thempledi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol

Mae dogfennau, ffurflenni, templedi ac enghreifftiau manwl ar gyfer gweithgareddau Iechyd, Diogelwch a Lles, fel asesiadau risg, adrodd am ddamweiniau a theithiau diogelwch, ac ati, ar gael yn electronig ac yn ddwyieithog ar Linc. Mae cymorth a chynghor personol ar gael yn ôl yr angen.

Negeseuon brys gan Iechyd a Diogelwch Corfforaethol

Bydd negeseuon brys yn cael eu paratoi a'u cyfathrebu'n ddwyieithog i feysydd perthnasol y sefydliad drwy e-bost, system fewnwyd Cyngor Sir Ddinbych a llwybrau rheoli lleol fel sy'n briodol. Bwriad y negeseuon brys yw cyfathrebu gwybodaeth frys yn gyflym o amgylch y sefydliad.

Dogfennau Ymgynghorol Iechyd a Diogelwch Corfforaethol

Bydd y Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn cael ei adolygu a'i addasu'n rheolaidd. Bydd fersiwn diweddaraf y polisi ar gael yn ddwyieithog i holl aelodau'r Cyd-bwyllgor Ymgynghori ar Iechyd a Diogelwch a Chysylltiadau Gweithwyr, Aelodau'r Cyngor, yr Uwch Arweinwyr, Cynrychiolwyr yr Undebau a gweithwyr er mwyn ymgynghori â hwy cyn i'r Cyngor ei gadarnhau yn llawn ac yna ei gyhoeddi'n ehangach. Bydd yr holl ddogfennau eraill sy'n cael eu llunio gan Iechyd a Diogelwch Corfforaethol ar gael i'r pwyllgorau perthnasol a phartïon â diddordeb er mwyn ymgynghori â hwy, cyn iddynt gael eu cyhoeddi'n ehangach.

Dogfennau Iechyd a Diogelwch Corfforaethol (Gweinydd y Rhwydwaith a Mewnwyd)

Bydd dogfennau Iechyd, Diogelwch Iechyd a Diogelwch Corfforaethol sy'n rhan o'r system rheoli Iechyd a diogelwch yn cael eu storio'n ganolog ar yriant adrannol cyffredin. Bydd holl gynnwys a fersiynau'r dogfennau yn cael eu rheoli mewn dull priodol a byddant ar gael yn ddwyieithog ar dudalen Iechyd a Diogelwch Corfforaethol system fewnwyd Cyngor Sir Ddinbych. Bydd ffurflenni a thempledi ar gael ar ffurf electronig heb ei rheoli, y gellir eu golygu a'u lawrlwytho i'w defnyddio ar unwaith.

CIVICA

CIVICA yw enw System Electronig Adalw a Rheoli Dogfennau (EDRMS) a ddefnyddir i yrru a chofnodi'r holl brosesau Iechyd a diogelwch gan gynnwys adrodd am ddamweiniau/digwyddiadau.

Poster Deddfau Iechyd a Diogelwch a Hysbysfyrdau

Bydd posteri deddfau Iechyd a diogelwch yn cael eu harddangos mewn lle amlwg yng nghyfleusterau Sir Ddinbych. Yn y cyfleusterau hynny lle nad yw gweithwyr yn defnyddio cyfrifiaduron yn rheolaidd, a lle bo hynny'n ymarferol mewn cyfleusterau eraill, bydd hysbysfyrdau Iechyd a diogelwch yn cael eu gosod er mwyn arddangos copiâu caled o wybodaeth Iechyd a diogelwch.

Cymhwysedd

Bydd gofynion cymhwysedd swyddi unigol wedi'u diffinio yn y disgrifiadau swyddi fel rhan o broses recriwtio Adnoddau Dynol (AD).

Matrics Hyfforddiant Corfforaethol

Er mwyn sicrhau bod hyfforddiant yn cael ei ddarparu i wella cymhwysedd, datblygwyd matrics hyfforddiant Iechyd a Diogelwch yn rhestru gwahanol fathau o swyddi (o'r Prif Weithredwr i Wirfoddolwyr). Nodir yr hyfforddiant argymelledig ar gyfer pob grŵp swyddi ar y matrics. Mae cyrsiau hyfforddiant yn ymwneud ag Iechyd a Diogelwch yn cael eu cyflenwi neu eu trefnu gan y Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol. Bydd rheolwyr llinell a gweithwyr yn cytuno ar yr anghenion hyfforddiant fel rhan o'r system gwerthuso perfformiad blynyddol neu byddant yn cael eu nodi yn sgil asesiad risg a'u harchebu gyda'r tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol.

Rhaglen Cwrs Hyfforddiant Corfforaethol

Datblygwyd rhaglen flynyddol o hyfforddiant iechyd a diogelwch i ateb y galw yn sgil y Matrics Hyfforddiant. Mae'r rhaglen yn cynnwys cyrsiau mewnol ac allanol ac mae'n cael ei rheoli gan Iechyd a Diogelwch Corfforaethol. Bydd cyrsiau hyfforddiant penodol a phwrpasol ychwanegol neu sgysiau blwch cymorth yn cael eu datblygu a'u cyflenwi, yn dibynnu ar y galw.

Cymhwysedd Darparwyr Hyfforddiant

Bydd cymhwysedd darparwyr hyfforddiant allanol a hyfforddwyr unigol yn cael ei gadarnhau cyn cynnal unrhyw gyrsiau hyfforddiant. Darperir yr holl hyfforddiant iechyd a diogelwch mewnol gan Ymarferwyr Iechyd a Diogelwch cymwysedig. Bydd cymhwysedd yn cael ei gadarnhau drwy aelodaeth barhaus o'r Sefydliad Iechyd a Diogelwch Galwedigaethol (IOSH), datblygiad proffesiynol parhaus (DPP) a hyfforddiant priodol i hyfforddwyr.

Cofnodion Hyfforddiant Iechyd a Diogelwch

Trent yw enw'r system AD Corfforaethol ar gyfer cofnodi gwybodaeth bersonél am weithwyr unigol. Bydd manylion unrhyw ddigwyddiadau hyfforddiant iechyd a diogelwch y bydd gweithwyr yn eu mynychu yn cael eu cofnodi gan Reolwyr Llinell gan ddefnyddio system cronfa ddata Trent.

Cynrychiolwyr Iechyd a Diogelwch yr Undebau

Byddwn yn ymgynghori â gweithwyr a chynrychiolwyr Undebau Llafur cydnabyddedig ar faterion iechyd a diogelwch sy'n effeithio arnynt.

Asesu Risg

Yn unol â Rheoliadau Rheoli Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith, bydd yr holl Reolwyr Gwasanaeth a Gweithredol yn sicrhau y cynhelir asesiadau risg addas a digonol er mwyn asesu risgiau i Iechyd, Diogelwch a Lles gweithwyr a phobl eraill nad ydynt yn cael eu cyflogi gan Gyngor Sir Ddinbych. Bydd yr asesiadau risg yn cael eu cofnodi a'u hadolygu yn achlysurol, fel sy'n briodol. Cyfrifoldeb rheolwyr llinell yw cynnal asesiadau risg ond gellir dirprwyo'r gwaith i unigolyn neu unigolion cymwysedig sydd â gwybodaeth a phrofiad perthnasol ac sydd wedi derbyn hyfforddiant yn y maes gwaith.

Asesiadau Risg Tân

Rheolwr Diogelwch Tân y tîm Rheoli Asedau Strategol sy'n gyfrifol am gynnal asesiadau risg tân arbenigol ym mhob eiddo sy'n berchen i'r Cyngor ac eiddo eraill y gall Gweithwyr y Cyngor neu Ddefnyddwyr Gwasanaeth eu defnyddio. Mae'r asesiadau risg tân hyn yn ofynnol o dan y Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân).

Camau Rheoli

Bydd asesiadau risg yn anorfod yn nodi camau gweithredu ychwanegol i leihau risg ymhellach. Bydd yr holl fesurau rheoli a'r camau gweithredu hyn yn cael eu cofnodi, eu dynodi i unigolyn penodol ynghyd â dyddiad disgwylidig ar gyfer eu cwblhau. Defnyddir mesurau i nodi peryglon, risg a chamau rheoli i hwyluso'r broses o ddatblygu systemau gweithio diogel.

Systemau Gweithio Diogel (Gweithdrefnau gweithio diogel)

Lle bydd angen mesurau rheoli risg mwy ffurfiol, bydd systemau gweithio diogel yn cael eu datblygu, eu gweithredu, eu monitro a'u hadolygu yn ôl yr angen. Bydd y rheolwr llinell yn sicrhau bod unrhyw systemau gweithio diogel yn cael eu rhannu gyda gweithwyr a bod y cyfarwyddiadau yn cael eu dilyn. Mae systemau gweithio diogel yn cael eu paratoi gan unigolion cymwysedig. Bydd y systemau gweithio diogel yn mynd i'r afael â'r peryglon a'r risgiau a nodwyd yn yr asesiadau risg, y bobl sy'n gysylltiedig, yr offer, deunyddiau a'r dulliau a ddefnyddir a gallant gynnwys gweithdrefnau ysgrifenedig a systemau trwyddedau gwaith mwy ffurfiol yn achos gweithrediadau risg uchel. Bydd y systemau gweithio diogel yn rhesymegol ac yn ddulliau y meddyliwyd amdanynt yn ddwys i gyflawni'r gwaith yn ddiogel a bydd cyfarwyddiadau addas yn cael eu rhoi i'r unigolion sy'n cyflawni ac yn goruchwyllo'r gwaith.

Gweithdrefnau a Systemau Trwyddedau Gwaith

System trwydded waith yw system ffurfiol, ysgrifenedig a ddefnyddir fel rhan o system gweithio diogel i reoli rhai mathau o waith sydd o bosibl yn beryglus. Mae gan Iechyd a Diogelwch Corfforaethol dempled trwydded waith ar gyfer y math o waith sy'n cael ei ystyried yn waith risg uchel (e.e. gweithio mewn mannau cyfyng, mynd ar ben toeau), ac mae'r templed ar gael ar Linc. Gall Iechyd a Diogelwch Corfforaethol roi cymorth i reolwyr gweithredol weithredu systemau rheoli digonol os byddant yn gwneud cais am y cymorth hwn.

Systemau Gweithio ar eich Pen eich Hun

Mae rhywun sy'n gweithio ar ei ben ei hun yn gweithio heb oruchwyliaeth agos neu uniongyrchol am gyfnod byr neu gyfnodau estynedig. Gan ddefnyddio'r gadwyn rheoli llinell ar lefel weithredol, bydd Cyngor Sir Ddinbych yn sicrhau bod y risgiau sy'n gysylltiedig â gweithio ar eich pen eich hun yn cael eu hasesu a bydd yn cymryd camau priodol i reoli'r risgiau.

Gweithio'n Hyblyg/Hybrid/Gartref

Gweithio'n hyblyg/hybrid/gartref yw'r cyfuniad o weithio yn y swyddfa ac o leoliadau eraill. Bydd y rhaniad yn wahanol ar gyfer pob maes gwasanaeth ond mae disgwyl i weithwyr weithio o fwy nag un lleoliad yn ystod yr wythnos, gan gymryd camau priodol i reoli'r risgiau. Mae dogfennau canllaw a thempledi dwyieithog ynghlwm â gweithio'n hyblyg/hybrid/gartref ar gael ar dudalen Iechyd a Diogelwch Corfforaethol ar Linc.

Gweithdrefnau Rheoli Contractwyr

Bydd cymhwysedd yr holl Gontractwyr, Ymgynghorwyr a Chyflenwyr sy'n gweithio i Gyngor Sir Ddinbych yn cael ei asesu gan y swyddogion comisiynu. Defnyddir holiadur cyn-gymhwyso fel rhan o broses gaffael Proactis. Bydd swyddogion comisiynu, rheolwyr prosiect a'u timoedd yn gyfrifol am sicrhau cymhwysedd contractwyr a monitro perfformiad contractwyr yn ystod eu contract. Bydd yn ofynnol i gontractwyr gynnal asesiad risg o'u gweithgareddau a darparu systemau gweithio diogel a gytunir. Caiff gwaith contractwyr ei ddiffinio a'i gyfyngu gan amserlen.

Parodrwydd am Argyfwng

Hwylusir gweithdrefnau brys ar gyfer digwyddiadau mawr ac argyfyngau sifil posib' ar lefel gorfforaethol gan yr Uned Cynllunio Rhag Argyfwng ar y Cyd ranbarthol. Bydd y Sefydliad yn paratoi gweithdrefnau a chanllawiau at argyfwng.

Ar gyfer cynlluniau argyfwng lleol, mae templed generig wedi'i ddarparu ar Linc. Mae meysydd Gwasanaeth ac Adrannol yn paratoi gweithdrefnau argyfwng lleol ar gyfer eu gweithrediadau yn seiliedig ar eu risgiau unigol dynodedig. Bydd Rheolwyr Adeiladau'n paratoi gweithdrefnau argyfwng yn seiliedig ar y risgiau lleol sydd wedi'u dynodi yn eu cyfleusterau.

3.3 Mesur ac Adolygu

Bydd y trefniadau a roddwyd yn eu lle ar gyfer iechyd a diogelwch yn cael eu hadolygu gan gyfuniad o waith monitro rhagweithiol ac adweithiol er mwyn sicrhau eu bod yn effeithiol a bod modd cyflawni amcanion y polisi iechyd a diogelwch.

Adrodd am Ddamweiniau/Digwyddiadau

Mae Cyngor Sir Ddinbych yn defnyddio proses ar-lein ar Linc i adrodd am ddamweiniau/digwyddiadau.

Bydd yr holl ddamweiniau a digwyddiadau yn cael eu cofnodi a'u hadrodd i'r Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol gan ddefnyddio'r system gofnodi ar-lein. Os nad yw'n ymarferol i gysylltu'n uniongyrchol â'r system adrodd ar-lein mae ffurf debyg ar gael y gellir ei defnyddio dros dro nes bydd modd cael mynediad at y system ar-lein. Bydd digwyddiadau yn cael eu hadrodd cyn gynted ag y bo'n ymarferol bosibl ar ôl y digwyddiad.

Bydd digwyddiadau y mae'n rhaid adrodd amdanynt o dan Reoliadau Adrodd am Anafiadau, Clefydau neu Ddigwyddiadau Peryglus (RIDDOR) yn cael eu hadrodd gan y tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol i'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch.

Bydd gwybodaeth ystadegol yn ymwneud â'r holl ddamweiniau/digwyddiadau ac adroddiadau RIDDOR yn cael eu casglu a'u hadrodd i'r pwyllgorau diogelwch.

Bydd y data hefyd yn cael ei ddefnyddio i nodi tueddiadau a gwybodaeth arall a ddefnyddir er mwyn targedu, dileu a lleihau'r tebygolrwydd o broblemau ailadroddus.

Ymchwilio i Ddamweiniau ac Adrodd amdanynt

Bydd y rheolwr llinell/goruchwyliwr gweithredol yn ymchwilio i bob damwain a digwyddiad yn y lle cyntaf. Bydd lefel yr ymchwiliad a'r adrodd yn gymesur i ddifrifoldeb y digwyddiad. Bydd y tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn ymchwilio i unrhyw ddigwyddiadau yr ystyrir bod angen ymchwilio ymhellach iddynt a phob digwyddiad RIDDOR.

Lle bydd ymweliad, ymchwiliad neu fenter gan yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch yn arwain at yr angen i weithredu, bydd y tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn rhoi ymateb addas, ynghyd ag adnoddau digonol i gydlynu ymateb Lefel Gwasanaeth i'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch fel sy'n briodol. Bydd unrhyw wersi a gaiff eu dysgu o ddigwyddiadau ac ymchwiliadau yn cael eu defnyddio i gefnogi camau cywirol i atal unrhyw achosion eraill yn y dyfodol.

Cwynion

Cynhelir ymchwiliad i unrhyw gwynion a dderbynnir mewn perthynas â darpariaethau neu arferion Iechyd, Diogelwch a Lles a chymerir camau priodol.

Teithiau diogelwch

Mae teithiau diogelwch yn rhan o'r broses fonitro ragweithiol. Cynhelir teithiau diogelwch ar lefel weithredol a byddant yn cynnwys rheolwyr, cynrychiolwyr yr undebau a'r gweithwyr, fel sy'n briodol. Bydd y Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol hefyd yn cynnal teithiau diogelwch fel rhan o'r broses o fonitro'r timau. Bydd teithiau diogelwch yn cael eu cofnodi a byddant yn arwain at gynllun gweithredu, cyngor ar ddiogelwch ac, os oes angen, adroddiad ffurfiol yn cynnwys camau gweithredu ac amserlenni ar eu cyfer .

Ymgyrchoedd diogelwch

Bydd ymgyrchoedd diogelwch yn cael eu datblygu a'u cyflwyno mewn ymateb i faterion amserol.

Iechyd sy'n gysylltiedig â'r Gwaith

Asesir risgiau iechyd galwedigaethol. Lle bydd risg sylweddol i iechyd yn dod i'r amlwg, bydd camau yn cael eu cymryd i atal, lleihau neu reoli'r risgiau i lefel derbyniol. Lle nodir yr angen i oruchwylio iechyd yn sgil asesiad risg neu ar ffurflen datganiad iechyd gweithiwr newydd bydd goruchwyliaeth iechyd addas yn cael ei rhoi ar waith gan y darparwr Iechyd Galwedigaethol. Bydd canlyniadau'r Goruchwyliaeth Iechyd yn cael eu hadrodd i'r gweithiwr a'i reolwr llinell ynghyd â chymau gweithredu argymelledig. Cofnodir y canlyniadau ar nodiadau achos y gweithwyr gan ddefnyddio cronfa ddata cofnod meddygol OPAS a bydd y gweithiwr yn cael ei fonitro ymhellach yn ysbeidiol ar amseroedd a gytunir.

Archwilio

Cynhelir archwiliadau ffurfiol o systemau a phrosesau rheoli Iechyd, Diogelwch a Lles gan y Tîm Archwilio Mewnol fel rhan o'i broses archwilio barhaus. Bydd cynllun archwilio yn cael ei ddatblygu a'i roi ar waith i fonitro gweithgareddau a chydymffurfiad o fewn adrannau.

Asesiadau o Systemau Diogelwch

Mae'r asesiadau o systemau diogelwch cyfleusterau gan y tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn cael eu cynllunio a'u cynnal pan fydd yn gyfleus i'r ddau barti. Bydd meysydd wedi'u targedu yn cael eu hasesu yn ystod yr ymweliadau. Amcanion asesiadau iechyd a diogelwch yw : -

- Cymharu cyfleusterau neu weithgareddau unigol o fewn y sefydliad ag arfer gorau.
- Darparu tystiolaeth bod y sefydliad yn bodloni gofynion statudol. (Bydd lefel y dystiolaeth sy'n ofynnol yn dibynnu ar lefel y risg, cymhlethdod y gweithgareddau sy'n cael eu cynnal, a'r ymatebion a dderbyniwyd yn sgil y broses asesu.)
- Ei gwneud yn bosibl i systemau rheoli gael eu gwerthuso, nodi unrhyw ddiffygion a rhoi atebion cost effeithiol ac effeithlon ar waith,
- Gwirio arferion yn erbyn gweithdrefnau a dogfennu unrhyw wahaniaethau,
- Nodi safonau, canllawiau neu bolisiau newydd neu rai sydd wedi gwella, a allai hyrwyddo amgylchedd fwy diogel yn y sefydliad.

Bydd yr asesiadau iechyd a diogelwch yn sail ar gyfer adroddiad ffurfiol gyda chynllun gweithredu ar gyfer rheolwyr perthnasol. Defnyddir canlyniadau'r broses asesu wrth adolygu'r Polisi Iechyd a Diogelwch.

3.4 Adolygu'r Polisi

Bydd y Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol yn cael ei adolygu'n rheolaidd gan y Tîm Iechyd a Diogelwch Corfforaethol. Bydd yr adolygiad yn sicrhau bod y sefydliad a'r trefniadau yn dal i fod yn berthnasol ac yn cynnwys yr wybodaeth ddiweddaraf. Ar ôl ei adolygu bydd y polisi yn cael ei rannu gyda'r Cyd-bwyllgor Ymgynghori ar Iechyd a Diogelwch a Chysylltiadau Gweithwyr i'w gadarnhau cyn iddo gael ei ailgyhoeddi.

Bydd y Polisi wedi'i ddiwygio, ei ddyddio a'i lofnodi yn cael ei ailgyhoeddi ar Linc.